



Van Haver Tot Gort

Uitgave van het Ambachtelijk Korenmolenaarscollege

Secretariaat : Postbus 3036, 3101 BB Schiedam

Gironummer : 36 102 63, Landpoortstraat 9, Ravenstein

Redaktieadres : Redaktie van Van Haver tot Gort
p/a : Postbus 3036, 3101 BB Schiedam

Denk erom: 12 mei is 't weer MOLENDAG....

'n Drukke tijd, beste mensen, op komst!
DE MOLENDAG ligt in het nabije verschiet
en..... onze Algemene Deelnemersvergadering
zit er aan te komen.

Schrijft U het alvast maar op in Uw
notitieboekje :

ZATERDAG 26 MEI A.S. zien wij elkaar alle-
maal in het zaalcentrum HOOG-SRABANT,
dat U vindt in Hoog-Catharijne in hartje
Utrecht, vlakbij het station en met een
parkeergarage in de kelder.

U hoort er nog veel meer over, want U
krijgt een uitnodiging en een agenda
toegestuurd.

Dit nummer van Van Haver tot Gort
bevat het Jaarverslag 1978 en aan-
gehecht vindt U ook nog de herziene
adviesprijzen.

Tot spoedig ziens en alvast een
heel goeie Molendag toegewenst!



....en 26 mei
worden
ALLE
DEELNEMERS
ongestroommeld
in Utrecht

VERKOOP AAN PARTICULIEREN :
EEN KANS OM TE BENUTTEN!

U, als de door de wind gelooide molenaars van ouwe stempel, moet toch wel het fraaie spreekwoord kennen "hij zoekt zijn paard en zit er op"? Mocht dat niet zo zijn, laat ik U dan even de verklaring voor dit gezegde aan de hand doen:

De meesten Uwer zijn zakenlieden, die de liefde tot hun molen paren aan een lofwaardig streven naar omzetvermeerdering. U zoekt naar afzet (paard), maar in Uw ijver ziet U over het hoofd dat die onder handbereik ligt (= zit erop). Zoals ik in het vorige nummer van Van Haver tot Gort al mocht vaststellen, heeft menigeen niet in de smiezen wat er onder de balie of achter de belt in de buitenwereld gaande is. WANT DAAR IS HET NIET MEER ZOALS TIEN/TWINTIG JAAR GELEDEN. Het is verbazend maar waar, dat steeds meer (jonge) mensen voor zichzelf ontdekken hoe genoeglijk, lekker en verantwoord het is om zelf brood te bakken van met name volkorenmeel. Steeds meer mensen worden zich ervan bewust dat onze welvaartstaat hun enige waardevolle zaken door de neus aan het boren is : zoals gezond voedsel. En omdat zoveel mensen op zoek zijn gegaan naar onbespoten groenten, naar zemelen, volkorenmeel, naar peulvruchten als gezonde basis voor een tevreden bestaan zonder stress, om die reden rijzen overal rondom onze molens winkeltjes uit de grond. Waarachtige reform-zaakjes, gedreven door gedreven jongelui, bezocht door mensen die weten wat zij op tafel willen hebben. ONDER ZULKE MENSEN ZIJN MOLENPRODUKTEN GEWILD. Wat ligt er meer voor de hand, dan deze mensen naar Uw molen te trekken? Wat is gemakkelijker dan naar zo'n alternatieve voedselwinkel te stappen, je aan te dienen als vakmolenaar en je produkten voor de doorverkoop ter beschikking te stellen? Want het mag zo zijn dat beroepsbakkers als klanten voor de molenaar het meest in aanmerking komen, van de verkoop aan particulieren kan een molenaar - mits zo'n verkoop met geestdrift en een paar dubbeltjes wordt opgezet - nog veel meer verwachten. Waar wacht U nog op?

DOLEN OP EEN MOLEN.

We zijn in nummer 14 blijven steken in het grensgebied tussen Gelderland en Limburg, op de molen van onze voorzitter, de Groesbeekse "Zuidmolen".

Het zijn tot nu toe steeds de molens van onze deelnemers geweest, waar we op hebben gedboeld. In de komende afleveringen van ons blad willen we echter ook buiten die kring gaan en aandacht besteden aan de kleine maar buitengewoon interessante groep van "molens die altijd in bedrijf zijn geweest".

Het gaat dus om de molens (met hun molenaars uiteraard) die altijd met wind- of waterkracht in bedrijf zijn gebleven en nooit een echte periode van stilstand hebben gekend.

We hebben zelf wel enig inzicht in de molens die zeker tot deze groep behoren, maar als wij vanuit onze lezerskring op bepaalde gevallen gewezen worden, zullen wij daar uiteraard aandacht aan besteden.

En dat kan door de naam en het adres van molen en molenaar op te geven, maar ook - en nog liever uiteraard - door een compleet verhaal in te dienen.

BIJ BESTELLEN VAN DRUKWERK...EMBLEEM VERPLICHT

Om misverstanden te voorkomen, stellen we het nog maar eens duidelijk : Alleen de groep deelnemers, die gerechtigd zijn tot het voeren van het Stichtings- embleem - dat U moet zien als de vlag die wij voeren als we aan de weg timmeren - komen in aanmerking voor drukwerken die door onze stichting worden voorbereid, of uitgegeven. Uiteraard is het stichtingseembleem juist op die drukwerken weer een belangrijk gegeven. En dat embleem kunt U alleen voeren als U aan de voorwaarden daaromtrent voldoet en een verklaring ondertekent, dat U deze zult naleven. Belangrijkste voorwaarde is wel of U als molenaar zakelijk gezien, de leiding heeft van een commercieel actief molenaarsbedrijf, dat ingeschreven is bij de Kamer van Koophandel. Verder dient U een schild aan te schaffen waarop in fraaie kleuren het stichtingseembleem is geschilderd en dat moet U duidelijk zichtbaar op - of bij de molen bevestigen.

Het voeren van het embleem heeft ook tot gevolg dat U in een andere categorie valt van de deelnemersbijdrage, hiervoor verwijzen wij U naar het vorige nummer. Dus : wilt U in aanmerking komen voor de drukwerken (folders, meelzakken etc.) die onze stichting heeft verzorgd of nog gaat uitgeven in de toekomst, of wilt U bijvoorbeeld de molenbrood-ouwels gaan gebruiken en U voert thans (nog) niet het embleem : vraag dan bij het secretariaat om toezending van de "voorwaarden + verklaring stichtingseembleem" en zorg, als U aan de voorwaarden voldoet, voor het ondertekend terugzenden van de verklaring en het overmaken van het bedrag voor het schild. Op die manier komt U tenminste te behoren tot de kring van deelnemers die ook werkelijk deelnemen in alle activiteiten die ons korenmolenaarsgilde ontplooit. In het andere geval blijft U steeds maar een van die "stille" deelnemers die maar gedeeltelijk profiteren van hetgeen wij ondernemen.... Horen we nog van U? Hoe meer embleemgerechtigde deelnemers des te eenvoudiger en goedkoper zal het laten aanmaken van bepaalde drukwerken in de toekomst verlopen!

TE HOOI EN TE GRAS.

(korte ambachtelijke korenmolenaarswetenswaardigheden)

t.H. & t.Gr. (1) Zemelen als paardevoer.

Er blijkt vraag te zijn naar tarwezemelen als paardevoer, zo deelde ons de voorzitter de heer Jochijms ons mee. In hoeveelheden van 25 kg. kan ik daar f.54,- p. 100 kg. voor maken en dat is zeker interessant.

En nu er zoveel luxe rijpaarden door de mensen worden gehouden is dat ook voor andere molenaars iets om eens aan te denken.

BESTUURLIJK.

Natuurlijk hebben de weersomstandigheden ook gevolgen gehad voor de bestuursactiviteiten. De mist, de sneeuw, de ijzel en noem maar op hadden tot gevolg dat er in de winterperiode nogal wat uitstel kwam in vergaderdata. Doch de telefoon is er ook nog en zo kon het gebeuren, dat er ondanks het feit dat het Dagelijks Bestuur de afgelopen periode slechts twee keer vergaderde heel wat geregeld werd.

Daarbij bleek dat onze nieuwe voorzitter Jochijms een actieve man is die er niet tegenop ziet om waar dat nodig is, zich voor onze zaak in te zetten.

Een greep uit de belangrijkste zaken :

De reorganisatie van de administratie werd verder uitgewerkt en thans is onze part-time administratieve kracht mevr. Leenburg te Vlaardingen druk doende, om niet te zeggen al bijna gereed met de zaak opnieuw te ordenen en de nodige kaartsystemen aan te leggen.

Niet erg interessant zult U zeggen, maar dan behoort U zeker tot degenen die in het verleden niet in aanraking zijn gekomen met de onvolkomenheden in ons administratieve systeem. Indien U tot die andere groep behoort dan zult U met ons de verzuchting slaken : eindelijk!

Het bestuur schreef een brief aan het gemeentebestuur van Utrecht, om onze zorgen over allerlei geruchten inzake problemen bij de voorbereiding van de exploitatie van de kapitale stadskorenmolen "Rhin en Son" kenbaar te maken en om nog eens onze medewerking aan te bieden bij het oplossen van de moeilijkheden.

Ook de uitbreiding van het deelnemersbestand vroeg de aandacht, met name die van de secretaris. Hij zorgde voor het starten van de ballotageprocedure voor een adsp. meester en dito gezelschap op een molen in Zuid-Holland en een adsp. gezelschap op een molen in Noord-Brabant, en idem één in Zeeland. Verder werden enkele aanmeldingsformulieren verzonden, één naar Friesland, twee naar Gelderland en één in Zuid-Holland. Langzaam maar gestaag is onze deelnemerskring zich aan het uitbreiden. Houden zo!

Verder werd ingegaan op een brief die een aantal deelnemers hadden ontvangen van de Nederlandse Bakkerij Stichting, waarin zij werden verzocht om via een bepaalde omzetafhankelijke bijdrage te gaan meebetalen in de financiering van de activiteiten van deze bakkersorganisatie.

Het bestuur heeft de deelnemers verzocht om, alvorens hierop te reageren een nader advies onzerzijds af te wachten.

De Nederlandse Bakkerij Stichting werd hier schriftelijk van op de hoogte gesteld en na intern beraad in het Dagelijks Bestuur nu ook met de Ned. Bakkerij Stichting nader mondeling contact worden opgenomen.

In het kader van de aktie tot het uitbreiden van onze donateurskring werd een aantal ons bekende molenmakers aangeschreven met het verzoek om met een jaarlijkse financiële bijdrage het werk van onze Stichting te steunen. Gewezen werd op de konsequenties die het uitsterven van het echte korenmolenaarsambacht en daarmee het verdwijnen van de werkelijk in bedrijf zijnde molens voor het molenmakersambacht heeft. Gezien de al vele eeuwen bestaande relatie tussen molenmakers en molenaars verwachten wij wel enig resultaat van onze aktie.

Daarom vragen wij onze deelnemers : neem eens contact op met Uw molenmaker en vraag hem of hij onze brief heeft ontvangen. Zo ja, stimuleer hem dan om een royale bijdrage te geven aan ons Korenmolenaarsgilde.

Zo nee, geef dan zijn adres aan ons door opdat wij hem alsnog kunnen benaderen. Doe Uw best!

Met het Echte Bakkersgilde werd een vervolgesprek gehouden, dat weliswaar nuttig was doch geen stof opleverde om in dit stadium al te publiceren.

In een paar gevallen waar zich problemen voordeden bij individuele molens/molenaars heeft het bestuur of een of meer bestuursleden zich ingezet om in een bemiddelende rol oplossingen te helpen vinden.

Onze werkgroep "bedrijfseconomische en technische adviezen" heeft voor een molen in Noord-Brabant een tekening gemaakt van voorzieningen die in het kader van een toekomstige volledige exploitatie van de molen noodzakelijk zijn. Dezelfde werkgroep zal binnenkort advies uitbrengen over exploitatiemogelijkheden van een korenmolen in het Noorden van het land.

Het Dagelijks Bestuur heeft een kleine bijstelling van de Adviesprijzen vastgesteld. De deelnemers vinden het nieuwe adviesprijzenoverzicht bij dit nummer in deze enveloppe gevoegd.

De nodige tijd werd ook besteed aan de voorbereiding van de

ALGEMEENE DEELNEMERSVERGADERING

die eind mei zal plaatsvinden.

Op de voorpagina van dit nummer heeft U daar al over kunnen lezen. Aan het voorbereiden van deze gebeurtenis, is al heel wat tijd besteed.

Voor het zover is zal er eerst op 20 april a.s. nog een bijeenkomst van het algemeen bestuur plaatsvinden.

men.

t.H. & t.Gr. (2). "Hij zat onder de builen!!"

Onlangs kwamen wij ergens op een molen op bezoek en vroegen aan een jochie dat daar rondliep, of hij ons kon zeggen waar we de molenaar konden vinden. "Ja" zei hij, "op de tweede zolder... hij zit onder de builen!...." Wij nogal verbaasd en bezorgd naar boven in de gedachte een deerlijk gehavende molenaar aan te treffen, En op de tweede zolder aangekomen zagen wij hem zitten, puntgaaf van uiterlijk, prutsend aan een of andere klep of zoiets, zttend onder twee boven elkaar geplaatste centrifugaalbuilen.

"De instandhouding van het korenmolenaarsambacht op de als cultuurmonumenten beschermde wind- en waterkorenmolens.

Een beschrijving van de bedrijfseconomische en daarmee samenhangende aspecten betreffende uitoefening en de overdracht van het ambacht.

-o-o-o-o-o-

Zoals U weet hebben wij vorig jaar een lijvig rapport met het bovenstaande als titel, aangeboden aan de staatssecretaris van Economische Zaken (zie jaarverslag).

Hoewel de inhoud van het rapport, met name vanwege het vele cijfermateriaal e.d. voor intern gebruik was bestemd, kan het toch zijn nut hebben om een enkel hoofdstuk eens via ons blad in wat wijdere kring te publiceren.

In verband met de komende Algemene Deelnemersvergadering en de zaken die daar aan de orde zullen komen, is ons oog gevallen op het vierde hoofdstuk :

De vorming van de jonge molenaarsgeneratie.

We geven U hierbij de volledige tekst :

Het onderstaande is vooral van toepassing op de situatie van de windmolens waar de molenaar het maalproces met de stenen op een zo effectief mogelijke manier moet zien te regelen naar wat grillige natuurfactor de wind hem te bieden heeft, waarbij hij door bestudering van de lucht moet zien wat hij met de molen moet doen : "de graan-toevoer en de maaldruk" ("de inval" en "de licht") aanpassen en/of de molenkap van richting veranderen en zeil bijleggen of minderen (in molenaarstermen "kruien" en "bijleggen" of "zwichten"). Dit zijn - buiten het billen van de stenen - de vier handelingen waar het molenaarswerk in principe op neerkomt en die zo moeten worden verricht dat continu een goed produkt wordt gemalen en bovendien uit de wind wordt gehaald wat erin zit. Bij de watermolens ligt het in principe, wat het werken ermee betreft wat gemakkelijker, daar de kracht van de aandrijvende waterstroom vrij constant is en de stenen, eenmaal in werking, nauwelijks meer behoeven te worden bijgesteld.

Daarnaast komt dan ook nog het billen of scherpen van de molenstenen en al wat daar nog meer aan vast zit, aan de orde.

Om dit geheel van handelingen zo te verrichten dat men een goed molenaar kan worden genoemd is slechts bereikbaar na een vrij lange praktijkstage. Het vereist uiteraard de aanwezigheid van volop in bedrijf zijnde molens, liefst met een 2-mans bezetting, maar ook alle tussenvormen (zie hoofdstuk 6) zijn van belang.

De vorming van de nieuwe molenaarsgeneratie is dus niet een kwestie van "opleiding" in de betekenis die wij daaraan geven alswel een kwestie van ervarings overdracht, van vorming in de praktijk. Vandaar dat de Stichting Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde wat dat betreft heeft gekozen voor een (zij het aangepast) systeem zoals ook de vroegere ambachtsgilden dat kenden en dat ook als zodanig in haar statuten heeft vastgelegd t.w. in artikel 3 lid c :

"De Stichting tracht haar doel te bereiken door :

c. het bevorderen, zoals ook de vroegere ambachtsgilden deden, dat de kennis en ervaring door meester-molenaars op leerlingen wordt overgedragen", waarna in art. 11, de leden 2a.b. en c. wordt omschreven wat onder een leerling, gezelschap- en meestermolenaar moet worden verstaan :

2a. Meester-molenaar is hij die werkzaam is op een in artikel 2 genoemde korenmolen en geheel zelfstandig het produktieproces verzorgt en de stenen scherpt en door lange ervaring als een gedegen vakman kan worden beschouwd, wiens produkt na keuring blijkt te voldoen aan de daaraan te stellen eisen.-----

b. gezelschap-molenaar is hij die werkzaam is op een in artikel 2 genoemde molen en, behalve het scherpen van de stenen, waarvoor hij een beroep doet op een collega, geheel zelfstandig het produktieproces verzorgt en wiens produkt na keuring blijkt te voldoen aan de daaraan te stellen eisen.

Eveneens als gezelschap-molenaar kan worden toegelaten hij, die op een en dezelfde molen met een collega-meester-molenaar samenwerkt en, afgezien van het scherpen van de stenen, bij afwezigheid van bedoelde collega het produktieproces op de molen geheel zelfstandig verzorgt.-----

c. leerling-molenaar is hij die een of meer onder a. of b. genoemde molenaars bij het produktie-proces assisteert, en naar uit een verklaring van deze molenaar(s) gebleken is, dit reeds geruime tijd doet op een wijze dat het te verwachten valt dat de aspirant leerling te zijner tijd naar de categorie gezelschap of meester zal kunnen overgaan".-----

terwijl in lid 2.d. de belangrijke mogelijkheid van toetreding bij het (nog) niet (of niet meer) professioneel uitoefenen van het ambacht opent.

Artikel 13.3 geeft aan dat over de toetreding c.q. bevordering van deelnemers wordt beslist door een ballotage-commissie van meester-molenaars (vgl. de vroegere "proefmeester" die de meesterproef keurde).

"11.3. Het bestuur benoemt per aanmelding een ballotagecommissie bestaande uit een oneven aantal van minimaal drie in de regio van de aspirant-deelnemer gevestigde deelnemers uit de categorie meester-molenaar, welke commissie, na kennis te hebben genomen van de stukken die aan het bestuur als toelichting op de aanmelding werden toegezonden een bezoek brengen aan de molen en daar de werkwijze van de aspirant-deelnemer beoordelen. Zij dienen dit bezoek te doen plaatsvinden op een dag dat er voldoende wind casu quo water is om de betreffende molen als maalwerktuig te kunnen laten functioneren. Zij nemen van de tijdens hun bezoek geproduceerde produkten monsters en nadat deze volgens de in het huishoudelijk reglement omschreven wijze zijn gekeurd, beslissen zij, na een gunstige uitslag van de keuring over de toelating van de aanvrager----- (enz)".

De overige formele kanten van ballotage en verdere toelatingsvoorwaarden kan hier onvermeld blijven. Terug naar de vorming van de jonge molenaarsgeneratie.

Zoals reeds gezegd is in de huidige tijd de opening naar de toetreding van aspirant molenaars die in hun vrije tijd de eerste bescheiden stappen in het ambacht zetten, belangrijk. Wellicht belangrijker dan de vroeger zeer gebruikelijke "overerving" van het ambacht van vader-op-zoon.

Het proces van ervaringsoverdracht dat op bescheiden schaal op het ogenblik weer op gang begint te komen is als volgt te beschrijven :

Stadia die de nieuwe molenaarsgeneratie van leerling via gezelschap tot meester zal moeten doorlopen.

- a. Belangstelling voor het ambacht en de molens, en opdoen van eerste ervaring in de vrije tijd via hobbysfeer. Eventueel lidmaatschap van het Gilde Van Vrijwillige Molenaars, maar vooral regelmatig in de weer zijn bij molenaars die volop met hun molen malen. In dit stadium is een zelfselectieproces werkzaam. Degene die serieus in het ambacht zijn geïnteresseerd en uit het goede hout zijn gesneden komen vanzelf "bovendrijven".
- b. Uitgroeien tot vaste-vrijetijdshulp bij een of enkele molenaars, (al dan niet daar als part-time kracht wat voor betaald krijgen) en met steun van die molenaar(s) toetreden als leerling tot het ambachtelijk korenmolenaarsgilde.
- c. 1) eventueel als leerling, in vaste dienst komen bij een molenaar als molenaarsknecht en het stadium van gezelschap bereiken (tweemansbedrijf)
of 2) na een veel langere vrijetijdsstage het stadium van gezelschap bereiken en daarna op 'n bestaand bedrijf opvolgen of bij 'n nieuw bedrijf in dienst treden of oprichten en voor het scherpen van de stenen e.d. nog een zekere periode terugvallen op een meester.
- d. Na geruime tijd eventueel het stadium van meester bereiken.

Sommigen zullen dit stadium misschien nooit echt bereiken, hetgeen niet zo'n bezwaar is als er maar voldoende "meesters" zijn die op andere molens hun diensten bij het scherpen willen aanbieden. Ook vroeger moesten vele mulders in hun collega's wat het scherpen betreft hun meerdere erkennen en op hen terugvallen. Ook is het denkbaar dat anderen door gebrek aan ambitie, geschiktheid of plaatsingsmogelijkheden nimmer aan de stap tot volledig professioneel-molenaar toe zullen komen.

Het hierboven beschreven proces kunnen wewat betreft de mogelijkheden tot ervaringsoverdracht ongeveer vergelijken met de kringen die een in het water geworpen steen teweeg brengt : krachtig in het midden en naar buiten toe steeds wijder en zwakker. We moeten hierbij in gedachten de dagelijks in bedrijf zijnde molens in het midden plaatsen :

Het bedrijf wordt er volop uitgeoefend hetgeen dus een intensieve mogelijkheid tot ervaringsoverdracht betekent.

Daarbuiten bevinden zich dan de weliswaar geregeld, maar niet dagelijks in bedrijf zijnde molens, die een minder intensieve mogelijkheid tot ervaringsoverdracht betekenen en tenslotte in de wijdeste en zwakste kring de molens waarop maar zo af en toe (vnl. op de zaterdagen) wordt gemalen.

Hoewel de praktijkervaring in dit hele proces voorop staat kan hierbij een schriftelijke vakdocumentatie toch zijn waarde hebben. Men moet dan wel volop in de praktijk bezig zijn, wil men een dergelijke theoriestof (in feite opgeschreven praktijkervaring!) op zijn juiste waarde weten te schatten, deze op de juiste wijze in de praktijk toe te passen.

Vandaar dat art. 3d. van de statuten (nadat in 3c. over het bevorderen van de ervaringsoverdracht van meester op leerling is gesproken als uitwerking van de doelstelling van de Stichting) spreekt van :

"het doen opstellen van geschriften die de bovenbedoelde praktische ervaringsoverdracht, theoretisch kunnen ondersteunen."

De vorming van de nieuwe molenaarsgeneratie is derhalve een zaak die zich afspeelt op de molens zelf, zonder dat daar de Stichting (behalve in het algemene zin stimuleren en ondersteunen) daar een directe rol in speelt of spelen kan. Slechts de ballotage, de toetsing of het proces in individuele gevallen werkelijk slaagt, kan men zien als een stukje daadwerkelijke activiteit al zijn het hier een paar meesters uit de regio die uiteindelijk - afgezien van de bezwaar-procedure - in de toekomst de beslissing zullen nemen.

Een bijkomstigheid, maar daardoor niet minder belangrijk hierbij is, dat door dit kleinschalige, gedecentraliseerde proces vermeden wordt dat allerlei per streek verschillende uitdrukkingen in de vaktaal van de molenaars versneld verdwijnen, hetgeen toch als een cultureel belang mag worden gezien.

Het ondersteunende werk dat de Stichting zou moeten verrichten kan toch ook een belangrijke bijdrage leveren aan het peil dat de toekomstige molenaars-generatie zal hebben, met name bij het verkrijgen van voldoende inzicht in de eisen die bij het vermalen van consumptiegraan aan graanaankoop en vermalingswijze worden gesteld.

Er is hier al het nodige over gefilosofeerd, en er zijn ook enige bescheiden aanzetten gegeven, maar tot nu toe is er weinig concreets uitgekomen.

Op korte termijn zou toch moeten worden getracht het volgende te realiseren :

- a) het na onderzoek formuleren van kwaliteitseisen voor de consumptie meelprodukten en het daaraan koppelen van een verplichte periodieke keuring.
- b) het uitbrengen van het reeds grotendeels voorbereide deel van de vakdocumentatie over de stenen en de scherpsels.
- c) het uitwerken, met de resultaten van het onder a) bedoelde onderzoek als basis van een deel van de vakdocumentatie over de theoretische achtergronden van het malen van consumptiegraan en het eventueel organiseren (centraal of zo mogelijk regionaal, zie e.) van door een deskundige te geven voorlichtingsbijeenkomsten over dit onderwerp.
- d) het periodiek verstrekken van schriftelijke voorlichting over waar partijen graan te koop worden aangeboden die aan de gestelde eisen van bakwaardigheid voldoen, en eventueel over melange's te adviseren.
- e) zodra het deelnemersaantal daartoe aanleiding geeft het instellen van enkele regionale afdelingen opdat de molenaars periodiek elkaar groepsgewijze op hun molens ontmoeten om zo vaktechnische ervaringen uit te wisselen (en de onderlinge collegialiteit te bevorderen).

Met name aan de punten a) en d) dient de hoogste urgentie te worden toegekend daar men als molenaar namelijk niet zondermeer uitsluitend kan afgaan op de visuele beoordeling van graan en meel, want dat houdt het gevaar in dat men geregeld voor verrassingen komt te staan en met klachten wordt geconfronteerd wanneer men uitsluitend op zijn eigen individuele waarneming is aangewezen. Dit zou tot klantenverlies kunnen leiden en gevolg kunnen hebben dat een algemeen wantrouwen in de bakkerswereld ontstaat tegen het molenaarsmeel. Tien balen slecht bakkend meel maken meer indruk op een bakker dan de honderd daarvoor afgeleverde balen goed produkt!

Tenslotte dient te worden nagegaan in hoeverre een oplossing is te bedenken voor het volgende probleem.

Op het ogenblik valt te constateren dat sommige uitgesproken meester-molenaars van de oude stempel nog geen behoefte hebben gevoeld om - soms nadat van de zijde van de Stichting hiertoe een duidelijk gebaar was gemaakt - als deelnemer toe te treden. Nu wil dit niet zeggen dat zij bij de vorming van de jonge molenaarsgeneratie geen rol kunnen spelen, integendeel, want zoals gezegd is dit een zaak die zich tussen meester en leerling afspeelt en die net zo goed kan slagen als een van goede wil zijnde molenaar niet het predikaat "deelnemer" draagt.

Maar het is toch een probleem en wel in twee-erlei opzicht.

In de eerste plaats kan een dergelijke molenaar formeel geen rol vervullen bij de introductie van leerlingen en bij de ballotage.

Verder is het voor de Stichting uit een oogpunt van representatie geen goede zaak wanneer de namen van enkele in een bepaalde streek zeer bekende molenaars niet op de deelnemerslijst voorkomen.

Er zal in de nabije toekomst eens moeten worden nagedacht op welke wijze de voornamelijk psychologische drempel ("wat moet ik op mijn leeftijd nu bij die club, dat heeft toch geen enkele zin, al die rompslomp") voor die molenaars kan worden weggenomen.

Abonneelijst Van Haver tot Gort.

Vorige keer zonden wij alle deelnemers, bestuursleden en adviseurs een deelnemerslijst toe. Thans zullen zij bij dit nummer de lijst aantreffen van alle andere abonnees van Van Haver tot Gort.

De meeste daarvan zijn dus molenaar/moleneigenaar, maar (nog) geen deelnemer.

VAN ROE EN RAD TOT LOPER EN LIGGER.
(technische ambachtelijke korenmolenaarswetenswaardigheden)

In onze rubriek deze keer de volgende onderwerpen :

- centrifugaal snelzeefmachine als "buil"
- houten controlezeefjes voor het in de gaten houden van de uitmaling
- en een ingezonden brief.

Om te beginnen dus de

1. Centrifugaal snelzeefmachine als "buil".

Om bloem, zemelen en griezen uit volkorenmeel van elkaar te scheiden kenden we tot nu toe op de molens, de klop- of slagbuil en de centrifugaalbuil. Ze zijn haast altijd uitgevoerd als houten constructie met ijzeren as en lagers.

De met vlakke zeven werkende "plansichter" is een apparaat dat meer in fabrieken voorkomt, al hebben wij er ooit wel een op een molen gezien.

Nu brengen verschillende fabrikanten al jarenlang een geheel metalen zeefmachientje in de handel dat is te beschouwen als een variant op de centrifugaalbuil. Het wordt vaak gebruikt om in de veevoeder- en chemische industrie uit korrelvormige produkten de fijnere delen te verwijderen. Hierbij wordt dan een metalen zeefmantel gebruikt met vrij grove perforatie. De produktie is dan in verhouding tot het zeefoppervlak en de afmetingen van het machientje, vrij groot te noemen (enkele tonnen per uur). Het is de welbekende heer M.Schraven geweest, die als adviseur van onze Stichting al geruime tijd geleden in onze kring bepleitte om eens te experimenteren met het gebruik van een centrifugaal-snelzeefmachine voor het maken van bloem. Zelf stonden wij nogal aarzelend tegenover de mogelijkheden van zo'n apparaat voor ons doel, al hadden wij op een of andere molen, maar dan om boekweitdoppen van 't meel te scheiden, wel eens in het gebruik gezien. Dat leek ons echter een meer geschikt produkt dan het vettige volkorentarwemeel.

Doch het experiment is nu uitgevoerd en voor zover de berichten thans luiden, met succes!

Voor we daar nader op ingaan geven we even globaal de beschrijving van de werking van zo'n apparaat.

Men moet het zien als een kleine in metaal uitgevoerde centrifugaalbuil met stilstaande zeefmantel. De zeefmantel - meest metaalgaas op een cilindrische metalen korf - is via een aan één kop-zijde van het apparaat aanwezig wegneembaar deksel te verwisselen en heeft afmetingen van ca. \varnothing 40 cm bij lengten van 50 cm oplopend tot ca. 120 cm.

Binnen de zeefmantel zit een sneldraaiende waaier (300 omw./min.) die de fijnere delen door de zeefopeningen slingert. Soms is die waaier voorzien van borstels. Deze komen dan niet zoals bij de buil in een transportschroef terecht, maar meteen in een trechtervormige uitloop. Dat kan hier, vanwege de geringe lengte van de zeefkorf. De grovere delen vallen uit het eind van de korf achter een schot en komen in de tweede uitloop terecht.

De toevoer vindt plaats via een aanvoertrechter, waarin een op de verlengde waaier-as gelaste schroefspiraal zit. De diameter daarvan is echter te groot om voor bloembuilen een juiste dosering te krijgen.

Opvallend aan het apparaat is de grote eenvoud van het "gaande werk" : één as, drie lagers en een snaarschijfje, en de betrekkelijk geringe afmetingen. Dat maakt het, in vergelijking tot de centrifugaalbuil tot een betrekkelijk simpel ding. Onze aarzeling ten aanzien van de bruikbaarheid als bloembuil, was wel voornamelijk gelegen in het geringe zeefoppervlak (ca. 1 m² t.o.v. ca. 5 m² bij een gemiddelde centrifugaalbuil) het mogelijk "geforceerd" werken door het relatief hoge toerental en de onmogelijkheid, naar wij aannemen om "warm" te builen. Bovendien zagen wij als een probleem dat het apparaat slechts één fijnheid afzeeft waardoor, als het al geschikt zou blijken te zijn, twee machines waren vereist, dan wel in 2 passages (eerst bloem, dan gries) zou moeten gewerkt, waarbij in de tussentijd de zeef wordt verwisseld

Zoals gezegd heeft het experiment inmiddels plaatsgevonden en enkele van onze bezwaren bleken ongegrond te zijn geweest.

Onze eigen voorzitter Jochijms heeft het advies van Schraven opgevolgd en zo'n apparaat aangeschaft. In eerste instantie was daar een aanbieding van een Nederlandse machinefabriek, met een aantrekkelijke prijs. Maar toen de levering al maar niet afkwam werd gekozen voor een geïmporteerde Duitse machine die, exclusief zeefgaas (en BTW) kwam op zo'n f.7500,-. Na wat experimenteren werd voor de twee zeefkorven de juiste maaswijdte van het metaalgaas voor de bloem en voor de griezen gevonden. Het apparaat werkt bevredigend en heeft een redelijke produktie. De importeur garandeerde 1000 kg meel per uur en het lijkt de heer Jochijms denkbaar dat dit, als hij de toevoer nog verbetert, haalbaar zal blijken.

Monomol wordt er gebuild met afgekoeld meel, hoewel er ook al is geëxperimenteerd met meel rechtstreeks van de steen.

Het mengsel gries/zemelen van de eerste passage, wordt met de grovere griezenzeef overgebuid waarbij griezen worden afgezeefd die goed bruikbaar zijn als tarwe griesmeel in de detailverkoop. Daar is natuurlijk geen omzet mee te halen zodat de griezen overgemalen worden om daarna wederom over het fijne gaas te worden uitgebuid.

Het werken in twee passages wordt door Jochijms toch wel als lastig ervaren zodat hij met het plan rondloopt zelf in enigzins aangepaste uitvoering een tweede machine te laten maken. Hetgeen ons weer op de gedachte bracht of het niet mogelijk zou zijn om een zodanige machine te maken die direkt voor bloem- en gries builen in één passage geschikt zou zijn.

We denken hierbij aan een langere zeefkorf, twee uitlooptrechters met tussenschot en een chassis uitgevoerd in hout konstrukties overeenkomstig de traditionele builen. Dan sla je twee vliegen in een klap, namelijk dat het uiterlijk meer aanpast bij het interieur van onze molens en dat het maken van zo'n apparaat binnen het bereik komt te liggen van de meeste traditionele molenmakersbedrijven.

De kosten voor de fabricage zullen zeker op een aanvaardbare prijs uit komen, zo verwachten wij. Misschien iets voor onze werkgroep technische en bedrijfseconomische adviezen om verder uit te werken...?

2. Een variant op de "rijnhouder"

Onderstaand fragment uit een brief ingezonden door adspirant-deelnemer F.D. Weemaes uit het Zeeuws-Vlaamse Sint-Janssteen. Het gaat over het "vast-werk" waar men maar niet over uitgeschreven raakt. Overigens interesseert het ons wel om te vernemen wie die bewuste vakmolenaar was.

Wat de term "peerijzer" betreft verwijzen wij U naar de woordenlijst in ons vorige nummer.

"In van haver tot gort nr.14 werd er gesproken over een rijnhouder. Een oude vakmolenaar die ik goed gekend heb deed dit op de volgende manier.

Over de rijen werd een balkje op de steen gezet met in het midden een gat. Dit balkje werd met een paar touwen aan de takken van de rijen vastgemaakt; waarna met een paar wiggen tussen steen en balkje het touw werd aangespannen. Door het gat in het balkje kon nu met een staaf ijzer een klap op de nok van het peerijzer gegeven worden waardoor deze los schoot. Deze kon soms zeer vast zitten. Op deze manier werd voorkomen dat de rijen uit zijn nest gingen. Bij het in elkaar zetten bleef het balkje zitten totdat de rijen weer vast op het peerijzer zat."

3. Controlezeefjes voor de uitmaling.

De heer Schraven wees ons onlangs ook nog eens op het belang van het gebruik van speciale zeefjes voor een geregelde controle van de uitmaling van het meel. Natuurlijk zullen een aantal oude rotten onder U in de mening verkeren dat "het gevoel" hen nooit in de steek zal laten. Toch kan het geen kwaad om een drietal ronde houten zeefjes en een bijbehorend bodembakje aan te schaffen en deze met verschillende maaswijdten zijde- of nylongaas te bespannen om zo van tijd tot tijd met een zeefproef de uitmaling in de gaten te houden. Wat nu precies de meest voor de hand liggende maaswijdten zijn, daarover verschillen de inzichten nogal.

Bij collega Jochijms in Groesbeek zagen we een nylon bespanning van resp. 850, 450 en 200 micron. Op "De Vrijheid" in Schiedam zagen we zijdegaas 00xx, 6xx en 7xx. Schraven stelt voor : griesgaas 44 en meelgaas 7, (= 200 micron). TNO heeft voor haar zeefproeven gebruikt : griesgaas 710 micron (vergelijkbaar met zijdegaas 00XX) en voor de bloemfractie 175 micron (vergelijkbaar met zijdegaas 8XX). Nogal wat verschillen derhalve. Wellicht geven de toekomstige keuringsnormen van de werkgroep "kwaliteitscontrole etc." wat meer houvast.

Voorlopig delen wij U alvast mee, dat de kosten van de ronde beukenhouten zeefjes wel meevallen. Kabel Zaandam levert ze voor een gulden of dertig per stuk, te vermeerderen met de kosten van de nylon of zijdegaasbespanning en de BTW.

Victor Mulder.

Even voordat dit blad ter perse ging bereikte ons nog een ingekomen brief van de heer Peereboom, betreffende de resitutie van het Produktschap Gra-Za-Peu. Wij zullen de brief in zijn geheel weergeven:

"In mei en juli 1978 ontvingen wij brieven van het Produktschap voor G.Z.P. Deze gingen over een vergoedingsregeling voor de voorraden zachte tarwe en rogge per 31 juli 1978.

Op 1 augustus immers vindt er jaarlijks een prijs-aanpassing plaats, die in de regel neerkomt op een prijsverlaging in vergelijking met de juli-prijs. De voorraden graan op 31 juli, gekocht tegen juli-prijzen, worden verwerkt en verkocht in augustus. Door de prijsdaling per 1 augustus betekent een en ander, een jaarlijks terugkerende, tijdelijke verkleining van de bruto-marge tussen in- en verkoop. Tijdelijk, n.l. voor zover de oude voorraad strekt.

Om verschillende redenen heeft het Produktschap gemeend hier iets aan te moeten doen. Voor het eerst heeft zij hiervoor in 1978 een vergoedingsregeling opgesteld. Om voor deze regeling in aanmelding te komen moest aan een aantal (kwaliteits-) eisen worden voldaan.

Omdat bij ons op de molen uitsluitend voor de consumptie wordt gemalen, waarvan ca. 75% inlandse tarwe, dachten wij voor vergoeding in aanmerking te komen.

Op 4 augustus kwam een controleur, monsters nemen en de voorraad controleren.

Volgens hem voldeed de tarwe, voor het oog althans, aan de gestelde normen, maar een laboratorium-analyse zou bepalend zijn. Ongeveer 2 maanden nadien ontvingen wij de vergoeding over de gehele opgegeven voorraad van ruim 28 ton.

27 Maart j.l. ontvingen wij pas het analyse rapport met een brief, waarin de onthutsende mededeling stond dat de opgegeven voorraad niet aan de minimum eisen voldeed! Met het verzoek of wij, middels een nog te ontvangen nota, het gehele bedrag + kosten wilden restitueren!

Wat bleek nu : het analyse-rapport gaf aan dat alles in orde was behalve, zoals snel bleek, het vochtgehalte. Dit was 16,5% en uit een telefonisch gesprek met de heer Dibits van het Produktschap bleek dat de EEG-norm 16% is. Hij gaf toe dat daar door de graanhandel in Nederland weinig op wordt gelet. Onze reactie was dat de Ambachtelijke molenaars liever 17% dan 16% hebben i.v.m. de inmaling van ca. 1% en de eisen van de Warenwet t.a.v. het broodgewicht.

Het Produktschap heeft zich echter te houden aan de EEG-normen voor goed consumptie-graan. De heer Dibits zei dat het hun niet gelukt was een bepaalde korrektie-formule voor "te"vochtig graan, door de minister goedgekeurd te krijgen. En dat geldt ook voor 1979(!), aldus de heer Dibits via de telefoon. Zijns inziens is hier weinig meer aan te doen. Nog maar afgezien van de vreemde gang van zaken om eerst uit te keren en een half jaar later weer terug te vorderen, zitten wij toch met de volgende vragen :

- 1e. Zijn er meer molenaars de "dupe" geworden van het "te" hoge vochtgehalte van hun graan?
- 2e. Zo ja, wat is hun mening over deze gehele regeling?

- 3e. Zijn zij het met ons eens dat deze regeling in het voordeel is van de grote meelfabrieken die veel meer mogelijkheden hebben tot het drogen en bevochtigen van graan dan wij?
Niet alleen om financiële, maar ook om technische en personele redenen is het voor een ambachtelijk molenaarsbedrijf ondoenlijk veel inlands graan van 16% vochtgehalte te verwerken.
- 4e. Naar ons idee bevordert deze regeling, eenzijdig de belangen van de meelfabrieken en werkt zij concurrentie, vervalsend.
Is het mogelijk om gezamenlijk, via het Gilde, onze stem hiertegen te laten horen?

Heren collega's, als U ook hiermee te maken hebt, laat het dan a.u.b. weten aan het Gilde, Postbus 3086, 3101 EB Schiedam. Met des te meer argumenten kan dan het bestuur eventueel de minister op deze, voor de Ambachtelijke Korenmolenaars, ongunstige regeling wijzen!

met vriendelijke groeten

Stichting "Molen de Hoop"

w.g. A.N.Peereboom, molenaar te Wervershoof.

Op deze laatste pagina's van dit nummer van Van Haver tot Gort treft U aan het door de secretaris opgestelde jaarverslag 1978. De oplage van ons blad is daarom deze keer extra groot. De donateurs van onze Stichting hebben het nu ook in de bus gekregen en kunnen nu kennis nemen van hetgeen er in het afgelopen jaar, mede door hun bijdrage werd verricht. Ook namens de redactie dank voor die steun.

jaar- verslag 1978

STICHTING AMBACHTELIJK KORENMOLENAARSGILDEJAARVERSIAG 1978Organisatie.

Algemeen bestuur.

Het algemeen bestuur was gedurende de periode waarop dit verslag betrekking heeft als volgt samengesteld :

Voorzitter : F. Gunnewick, Vragender, sinds de a.b.-vergadering van 30 september J. Jochijms, Groesbeek.

Secretaris : R. Wassens, Schiedam

Penningmeester : A. Voet, Ravenstein

Leden : F. Gunnewick (sinds 30 september), Vragender
J. Omvlee, Zuidbarge
J. de Visser (sinds 30 september), Wolphaartsdijk
R. Batenburg (tot 30 september), Schiedam

Adviseurs : R. Batenburg (sinds 30 september), verder :
J. Gunneweg, Vlaardingen
F. Hazenberg, Vlaardingen, vert. Echte Bakkersgilde
J. Houdijk, Hoogerheide
B.G. Kloosterman, Dalfsen
A.J. de Koning, Hoofddorp, namens "De Hollandsche Molen"
M. Schraven, Goirle

Het algemeen bestuur vergaderde tweemaal.

Tijdens de vergadering van 30 september werd afscheid genomen van voorzitter F. Gunnewick, die al in het oprichtingsstadium bij de voorbereidingen was betrokken en sinds de oprichting de voorzittersfunctie had bekleed. Hij werd opgevolgd door de Groesbeekse molenaar J. Jochijms, die zich als nieuwkomer in het bestuur met veel enthousiasme aan deze nieuwe taak zou gaan wijden.

Dagelijks bestuur.

Het dagelijks bestuur bestond gedurende de verslagperiode uit de heren F. Gunnewick, J. Jochijms, R. Wassens en A. Voet

Het dagelijks bestuur vergaderde vijfmaal.

Secretariaat.

Het secretariaat is gevestigd : Postbus 3086, 3101 EB Schiedam (telefoon 010-260044)

Werkgroepen.

De werkgroep "Voorlichting en Publiciteit" gaf het clubblad "Van Haver tot Gort" uit. Dit blad wordt niet alleen aan de deelnemers van het Korenmolenaarsgilde, maar ook aan een aanzienlijk aantal (nog) niet aangesloten molenaars en andere belanghebbenden gezonden.

Van Haver tot Gort verscheen in 1978 vijf maal. Naast het doen van officiële mededelingen wordt ook de nodige aandacht gegeven aan technische onderwerpen en beschrijvingen van de molenaars met hun molens ("Dolen op een Molen").

De werkgroep ontwierp ook een fraaie papieren meelzak voor de detailverkoop van molenmeel. Op de zak staat een afbeelding van een middeleeuwse standaardmolen en verder een tekst over het Korenmolenaarsgilde, en een recept voor het zelf bakken van een echt, eerlijk en lekker volkorenbrood.

De werkgroep verzorgde de voorbereiding van molenfolders die, voor iedere deelnemer apart werden gedrukt. Hierop staat een foto van de molen (soms ook van de molenaar) en verder gegevens over de historie van de molen, over het malen met door wind of water gedreven molenstenen, enz.

Om voor geïnteresseerden het doel en de werkwijze van het Korenmolenaarsgilde te kunnen schetsen, is een algemeen pamflet gemaakt.

De werkgroep "Kwaliteitscontrôle en Voorlichting graanaankoop" voerde in samenwerking met het IMGB/TNO (Wageningen) een onderzoek uit naar de verwerkings-eigenschappen van het volkorenmeel, zoals dat door een tiental deelnemers wordt gemaakt. Uit de proef bleek o.m., dat de ambachtelijke wind- en watermolenaars in staat zijn prima volkorentarwemeel te produceren.

Om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van het volkorenmeel van alle deelnemers op een voldoende hoog niveau staat, werd overleg gepleegd met het Station voor Maalderij en Bakkerij om te komen tot een periodieke keuring.

Publicatie van het Rapport van TNO zal plaatsvinden tegelijk met de keurings-eisen. Naar verwacht wordt zal dit medio 1979 geschieden.

In Van Haver tot Gort worden regelmatig adviezen gegeven over graan-aankoop en graanbewerking. Tevens worden de resultaten van proeven-op-kleine-schaal doorgegeven aan de lezers van het blad.

De werkgroep "Bedrijfseconomische en technische adviezen", een uitvloeisel van een gedachte uit het "Rapport Bedrijfseconomische aspecten van het Korenmolenaarsambacht", bestaat nog maar net. De werkgroep gaf adviezen aan aspirant-deelnemer Van Rijswijk in Oss, aspirant-deelnemer Snoep in 's-Gravenpolder, deelnemer Rommens in Terheijden en deelnemer v.d.Bok in Hellevoetsluis.

Deelnemers.

In de aanlooperperiode van het Korenmolenaarsgilde werden schoonheidsfouten gemaakt in administratief opzicht. Het bestuur besloot in het verslagjaar een aantal administratieve zaken te verbeteren. Zo werd o.m. een part-time administratieve hulp aangesteld. Om de werkzaamheden te vergemakkelijken werden een aanmeldingsformulier en een ballotage-formulier opgesteld.

Schriftelijk werden adviezen gegeven t.b.v. de molen van de stad Utrecht, over de keuze van (een) molenaar(s), bij de te volgen sollicitatie procedure.

Aan verzoeken om informatie over het deelnemerschap van het Korenmolenaarsgilde werd gehoor gegeven. Inlichtingen werden verstrekt aan molenaar Methorst in Herveld en molenaar Strijbos in Zevenaar. Bezocht werden molenaar Sangers in Stevensweert, molen-eigenaar Van Dieren in Formerum (Terschelling) en molenaar Reitsema in Oldehove. In enkele gevallen kon de ballotage-procedure op gang worden gebracht : molenaars Noordhof/Nijhof in Maasland, molenaar Reijnen in Wanroy, molenaar Weemaes in Kloetinge.

Het Korenmolenaarsgilde protesteerde bij de Reclame Code Commissie tegen de reclame-campagne van de Tarvo-meelfabriek, die ten onrechte de indruk wekt dat Tarvo-meel ambachtelijk gemalen wordt. Men maakt suggestief gebruik van een windmolen als etalagemateriaal. In werkelijkheid heeft de Tarvo (Meneba) absoluut niets van doen met een windmolen of waterradmolen, maar is een volgeautomatiseerde mammoetmeelfabriek.

Het bestuur stelde adviesprijzen vast voor de deelnemers.

Op 27 mei werd de jaarlijkse deelnemersvergadering gehouden in de Bökkers Mölle in Olst. Hoewel door mist belemmerd, kwamen de deelnemers van verre.

Vooraf in de uiteenzetting van de heer Belderok van het IGMB/TNO over de eerste globale resultaten van de samenwerking met het Korenmolenaarsgilde genomen proeven waren de aanwezigen erg geïnteresseerd. Er ontstond een levendige discussie.

Deze vergadering bleek erg nuttig, ook om allerlei wetenswaardigheden aan elkaar uit te wisselen en voor de nadere kennismaking van deelnemers onderling.

Een overzicht van de molens van de deelnemers is aan dit verslag toegevoegd.
(bijv. Schiedam, stenen stellingkorenmolen "De Vrijheid" (D.g./D.g.B./D.l./D.o/E)

Subsidie

In het verslagjaar werd van CRM f.5.000,- subsidie ontvangen. Reeds eerder was ook aan het Ministerie van Economische Zaken een subsidie-aanvraag gezonden en in verband hiermee werd in het verslagjaar het "Rapport bedrijfs-economische aspecten van het korenmolenaarsambacht" aangeboden aan staatssecretaris Hazekamp. Het rapport behelst een uitvoerige analyse van de bedrijfs-economische achtergronden van de herleving van het korenmolenaarsambacht, en een schets van de groei en de "opleiding" van het aantal jongere mensen die het vak willen leren. Het werd voorzien van een plan waarin een aantal structurele maatregelen waren beschreven om de in het rapport aangegeven doelstelling van het nieuw leven inblazen van het ambacht te kunnen bereiken.

Uiteraard wordt dan van E.Z. een flinke bijdrage in de kosten hiervan verwacht. Enige op ambtelijk niveau gehouden besprekingen leverden in 't verslagjaar nog geen subsidie-toezegging op.

Echte-Bakkersgilde.

Sommige deelnemers hebben een band (bijv. in de vorm van een contract) met een aantal zgn. Echte Bakkers, aangesloten bij de Stichting Echte Bakkersgilde. Dit is een organisatie waar ambachtelijke warme bakkers bij zijn aangesloten die borg staan voor kwaliteit, een ruim assortiment brood in eigen bakkerij gebakken, met een maximum omzet.

Met een vertegenwoordiging van het Echte-Bakkersgilde werd gesproken over een aantal zaken die zowel het Bakkers- als ons Molenaarsgilde raken.

Contactdag.

De vereniging tot behoud van molens in Nederland "De Hollandsche Molen", organiseerde in Zwolle op vrijdag 17 november een contactdag voor alle molensstichtingen. De Stichting Ambachtelijk Korenmolenaarsgilde werd in Zwolle vertegenwoordigd door de voorzitter, de heer Jochijms, en de penningmeester de heer Voet. Om onze organisatie te presenteren namen ze folders en stenciltjes met een algemene tekst om uit te reiken aan belangstellenden, mee. Verder werd nog wat ander materiaal uitgesteld en getoond aan wie interesse betoonde voor het Korenmolenaarsgilde.

verklaring code's :

- D.m. : deelnemer-meester-molenaar
- D.g. : deelnemer-gezel-molenaar
- D.l. : deelnemer-leerling-molenaar
- D.e. : deelnemer-exploitant
- E. : gerechtigd tot het voeren van het embleem
- B. : bestuurslid

overzicht van molens van deelnemers bijgevoegd.

Lijst van deelnemende molens.Groningen.

- Nieuwe Pekela. Molen "De Zwaluw". D.m.E.

Dronte.

- Peize. Molen "Paizer Meul". D.m.e.E.
- Zuidbarge. Molen "Zeldenrust" D.m.E.B.

Overijssel.

- Olst. Molen "Bökkersmölle". D.m.E.
- Hardenberg. Molen "Windlust". D.m.

Gelderland.

- Groesbeek. Molen "Zuidmolen" D.m.E.B.
- Kerkdriel. Molen "Sara Catharina". D.m.E.
- Vragender. Molen "De Vier Winden". D.m.E.

Noordholland.

- Wervershoof. Molen "De Hoop". D.g.e.E.

Zuidholland.

- Alphen a.d. Rijn. Molen "De Eendracht" D.m.
- Schiedam. Molen "De Vrijheid" D.l.g.g.B.e.E.
- Stellendam en Hellevoetsluis. Molen "De Korenlust". D.g.
- Zuid-Beijerland. Molen "Landzigt" D.g.

Zeeland.

- Biervliet. Molen "De Harmonie" D.m.E.
- Kloetinge. Ronde stenen stellingmolen. D.m.
- Wolphaartsdijk. Molen "De Hoop" D.m.E.B.

Noordbrabant.

- Bosschehoofd. Molen "De Heimolen" D.m.e.E.
- Dommelen. "De Dommelse Watermolen". D.m.E.
- Eindhoven. "De Collse Watermolen". D.l.m.
- Lith. Molen "Zeldenrust" D.l.m.
- Luyksgestel. Molen "De Grenswachter" D.m.E.
- Nieuwkuik. Molen "Emma" D.g.E.
- Oirschot. Molen "De Korenaar". D.m.E.
- Ravenstein. Molen "De Raaf". D.m.E.B.
- Terheijden. Molen "De Arend". D.m.E.
- Ulvenhout. Molen "De Korenbloem" D.m.E.
- Valkenswaard. "De Venbergse Molen". D.m.E.

Limburg.

- Epen. Molen "De Volmolen". D.l.m.e.E.